

Resursskola

Behov och rättsliga grunder

Sammanfattning

Sedan den 1 juli 2023 är kommunal resursskola reglerad i skollagen (2010:800). De nya reglerna innebär att kommuner får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till elever i behov av särskilt stöd.

Bildningsförvaltningen har startat en utredning, med projektgrupp och styrgrupp som undersöker förutsättningarna för att inrätta en resursskola inom grundskola i kommunal regi i Danderyds kommun.

Bildningsförvaltningen ser följande fördelar med att införa resursskola:

- säkerställa att elever med störst behov av det särskilda stödet som skolenheten erbjuder prioriteras vid urval till skolenheten,
- tillhandahålla en resursskola inom grundskola för elever folkbokförda i Danderyds kommun
- säkerställa en långsiktig och stark organisation med riktad kompetens för elever i behov av utbildning i resursskola samt
- anpassa de kommunala resursklassernas verksamhet utifrån den nya lagstiftningen för resursskolor.

Projektgruppen föreslår att utbildningsnämnden ger bildningsförvaltningen i uppdrag att ta fram en genomförandeplan för uppstart av resursskola, riktlinjer för mottagande, dimensionering och organisation under höstterminen 2024 samt att återkomma med ett projektgenomförande innan 11 december 2024.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Bakgrund	4
Lagstiftning gällande resursskola	4
Danderyds kommuns behov	5
Nuläge i Danderyds kommun	5
Undersökningar	5
Slutsatser	6
Särskilt stöd i grundskolan	6
Särskilt stöd	6
Åtgärdsprogram nationell statistik	6
Danderyds elever i verksamheter med inriktning särskilt stöd	7
Särskild undervisningsgrupp	7
Nationell statistik särskild undervisningsgrupp	8
Verksamheter för elever med språkstörning	8
Stocksundsskolan i Danderyd	8
Brageskolan i Sollentuna	8
Resursskola med fristående huvudman	8
Resursskola med behandling	9
Nationell statistik resursskola	9
Resursklass	9
Specialskola	10
Målgrupp för resursskola	10
Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning	11
Skolval	11
Skolskjuts	12
Omvärldsbevakning	12
Resursskolor i Stockholms län	12
Inhämtande av synpunkter	13
Undersökning bland vårdnadshavare	13
Övrig information	14
Finansiering av särskilt stöd	14
Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd	14
Strukturbidrag för fristående resursskolor och Danderyds kommunala resursklasser	15
Ekonomiska konsekvenser	15
Finansiering av resursskola	15
Uppstartskostnader	16
Bilagor	17
Bilaga 1 (Skolverket)	17
Bilaga 2 (SUG1)	23
Bilaga 3 (SUG2)	23
Bilaga 4 (RS – DK)	23
Bilaga 5 (RS – riket)	24
Bilaga 6 (RK – DK)	24
Bilaga 7 (SPSM –NPF)	24
Bilaga 8 (RS – Sthlm)	25

Bakgrund

Bildningsförvaltningen undersöker förutsättningarna för att inrätta en kommunal resursskola inom grundskola i Danderyds kommun.

Skollagen har förtydligats gällande resursskolor, som begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Lagstiftarens syfte med regleringen var att utveckla och tydliggöra regelverket för resursskolor samt att stärka elevperspektivet och rättssäkerheten. Syfte och behov av regleringen beskrivs i förarbetet proposition *Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd* (Prop. 2021/22:156) och omfattar bland annat följande motiveringsgrunder¹:

- Förtydliga regelverket för kommunala resursskolor utifrån tidigare rättspraxis i högsta förvaltningsdomstolen att kommuner får inrätta resursskolor för elever i behov av särskilt stöd i likhet med fristående skolor,
- Öka likvärdigheten mellan kommunala och fristående resursskolor,
- Ge möjlighet för elever med olika funktionsnedsättningar att nå så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar i en anpassad lärmiljö med små elevgrupper och hög personaltäthet,
- Säkerställa att de elever med störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder ska prioriteras vid urval till resursskolan,
- Skapa ett mer förutsägbart antagningssystem,
- Möjliggöra att elever med stora stödbehov ska kunna känna trygghet i en varaktig placering,
- Tydliggöra att placering på resursskola ska bygga på frivillighet och förutsätta medverkan av elevens vårdnadshavare vid ansökan om placering.

Lagstiftning gällande resursskola

Ändringarna i skollagen² innebär bland annat att kommunala resursskolor regleras i skollagen, att verksamheten är en form av särskilt stöd. Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av det särskilda stöd som den kommunala resursskolan erbjuder.

Ändringen innebär även att kommunala resursskolor nu har en tydlig reglering som skiljer verksamheten från andra former av stöd, såsom till exempel särskild undervisningsgrupp. Lagändringarna tillämpas för utbildning som bedrivs efter den 1 juli 2023.

Om det finns fler sökande än det finns platser till resursskola ska elever med störst behov prioriteras. Kommunen bedömer behovet och behovet är styrande för mottagandet. Placeringen ska regelbundet utvärderas och en

¹ Regeringens proposition Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd 2021/22:156, sid 122-123

² Proposition 21/22:156 sid 6-13

elev har rätt att gå kvar så länge stödbehovet kvarstår. En kommuns beslut om att avsluta placeringen kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Skolverket har tagit fram frågor och svar gällande resursskola som förklarar innebörden av regleringen (se bilaga 1 Skolverket).

Danderyds kommuns behov

Nuläge i Danderyds kommun

Under vårterminen 2024 var sammanlagt 70 elever, folkbokförda i Danderyd, inskrivna i verksamheter som betecknas som resursklass eller resursskola. Av dessa 70 elever gick 37 i kommunens egna resursklasser och 33 i resursskolor utanför kommunen. Näst intill samtliga elever hade en diagnos inom autismspektrumtillstånd och behov av undervisning i lugnare miljö, mindre grupper, hög personaltäthet samt extra tydlighet och struktur.

Danderyds kommun har idag kommunala resursklasser på Vasaskolan och Fribergaskolan. Eleverna i resursklasserna är samtliga folkbokförda i Danderyds kommun. Resursklassen på Vasaskolan erbjuder utbildning enligt grundskolans läroplan för årskurs 1–6 och Fribergaskolan erbjuder motsvarande för årskurs 7–9. Resursklassernas gruppstorlek är maximalt tio elever per grupp. Eleverna har fastställda behov av särskilt stöd i en specialpedagogisk verksamhet samt en diagnos inom autismspektrumtillstånd. Danderyds gymnasieskola har klasser på samhällsvetenskapliga programmet med tio elever i varje klass. Elever söker till klasserna genom gymnasieantagningen.

Danderyds kommuns resursklasser är i dagsläget inga självständiga skolenheter utan grupper som tillhör den skolenhet där de har sin lokalmässiga placering, dvs skolenheterna Vasaskolan respektive Fribergaskolan. Det är en anledning till att verksamheterna fortfarande betecknas som kommunala resursklasser och inte som kommunala resursskolor. Under flera år har bildningsförvaltningen genomfört förändringar inför att kommunala resursskolor definieras i skollagen. Bland annat görs det på central nivå en bedömning av om eleverna har rätt att placeras i resursklasserna. Det finns ett behov av att resursklasserna regleras enligt skollagens reglering för resursskola.

Undersökningar

För att ta reda på hur behoven av en resursskola ser ut för Danderyds kommun har flera olika undersökningar genomförts.

- Inventering av antalet, i Danderyd folkbokförda elever inskrivna i verksamheter med inriktning särskilt stöd under läsåret 23/24 (se sidan 7)
- Nationell statistik över elever i särskild undervisningsgrupp (se sidan 7–8) eller resursskola (se sidan 8–9)
- Målgrupp för en eventuell resursskola i Danderyds kommun (se sidan 10–11)
- Omvärldsbevakning - resursskolor i Stockholms län (se sidan 12)

- Skolval (se sidan 11) och skolskjuts i Danderyds kommun (se sidan 12)
- Inhämtande av synpunkter - vårdnadshavare till elever i fristående resursskolor (se sidan 13–14)
- Finansiering av särskilt stöd genom tilläggsbelopp/verksamhetsstöd och strukturbidrag (se sidan 14–15)
- Ekonomiska konsekvenser – finansiering av resursskola i Danderyds kommun samt uppstartskostnader (se sidan 15–16)

Bakgrunden till undersökningarna har varit att ta reda på behov och rättsliga grunder för en resursskola i kommunal regi.

Slutsatser

Undersökningarna är samstämmiga kring att det finns ett flertal Danderyds elever med behov av undervisning i resursskola och att flera vårdnadshavare anger att de skulle ha valt en kommunal resursskola i stället för en fristående om möjligheten hade funnits. De största behoven ligger inom autismspektrumtillstånd som är en diagnos inom neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF). Näst intill samtliga elever i resursskola och resursskola har denna diagnos.

Särskilt stöd i grundskolan

Alla barn och elever har rätt till ledning och stimulans för att kunna utvecklas så långt som möjligt. En del elever har också rätt till extra anpassningar eller särskilt stöd. I all utbildning inom skolväsendet ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Det kallas för det kompensatoriska uppdraget.

Särskilt stöd

Särskilt stöd är till för alla elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Om det finns risk för att en elev inte når upp till dessa kriterier, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska ett åtgärdsprogram för särskilt stöd utarbetas.

Resursskolan utgör en form av särskilt stöd och begränsar sitt mottagande till elever som är i behov av det särskilda stödet resursskolan erbjuder. Samtliga elever vid en resursskola ska ges särskilt stöd och ett åtgärdsprogram ska upprättas för varje elev vid resursskola oavsett stödbehov.

Åtgärdsprogram nationell statistik

Skolverkets nationella statistik från läsåret 2023/24 som avser samtliga elever i grundskolan med åtgärdsprogram visar att andelen elever med åtgärdsprogram har ökat över tid. Statistiken inkluderar de elever i grundskolan som går i en kommunal eller fristående resursskola. Läsåret 2023/24 hade 6,2 procent av eleverna i grundskolan ett åtgärdsprogram. Det

är en liten ökning från föregående läsår, då 5,9 procent fick särskilt stöd. Andelen elever med åtgärdsprogram har ökat successivt sedan läsåret 2016/17, då 5,0 procent av eleverna i grundskolan hade ett åtgärdsprogram. Bland elever med åtgärdsprogram är majoriteten pojkar, 63 procent av eleverna med åtgärdsprogram är pojkar och 37 procent flickor. Andelen elever med åtgärdsprogram i Danderyds kommunala grundskolor var under läsåret 2023/24 7,6 procent. Bland dessa elever var 70 procent pojkar och 30 procent flickor.

Danderyds elever i verksamheter med inriktning särskilt stöd

I Danderyds kommun finns flera elever som valt att gå i verksamheter som begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd i utbildningen. Av i kommunen folkbokförda elever i grundskolan gick 85 elever i resursklass (33 elever), resursskola (37 elever), särskild undervisningsgrupp (5 elever) eller i verksamheter med inriktning tal- och språk (11 elever).

Lagstiftningen ger utrymme för olika skolformer och verksamheter för elever med omfattande stödbehov i skolan eller med specifika funktionsnedsättningar såsom tex dövhet, språkstörning

Nedan beskrivs verksamheterna:

- särskild undervisningsgrupp,
- verksamheter för elever med språkstörning,
 - Stocksundskolan i Danderyd
 - Brageskolan i Sollentuna
- resursskola med fristående huvudman,
 - resursskola med behandling
- resursklass och
- specialskola.

Avsnitten om *särskild undervisningsgrupp* och *resursskola med fristående huvudman* beskriver även nationell statistik gällande elevantal läsåret 2023/24.

Särskild undervisningsgrupp

Särskild undervisningsgrupp innebär undervisning i en annan undervisningsgrupp än den som eleven normalt hör till. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp ska inte omfatta fler ämnen eller längre tidsperiod än nödvändigt.

Beslut om undervisning i särskild undervisningsgrupp föregås alltid av ett uttalat behov av denna form av stöd inskrivet i ett åtgärdsprogram.

I Danderyds kommun finns en särskild undervisningsgrupp på Mörbyskolan som riktar sig till elever som har en långsam inlärningstakt. Under läsåret 2023/24 gick fem elever i den särskilda undervisningsgruppen.

Utbildningen finansieras genom skolpeng och tilläggsbelopp/ verksamhetsstöd.

Nationell statistik särskild undervisningsgrupp

Skolverkets nationella statistik visar att 1,3 procent av eleverna i grundskolan får stöd i särskild undervisningsgrupp läsåret 2023/24, vilket motsvarar knappt 14 900 elever. Bland flickorna är andelen 0,9 procent och bland pojkarna 1,8 procent (se bilaga SUG1).

Andelen elever med stöd i särskild undervisningsgrupp ökar för varje årskurs. Störst är andelen i årskurs 9 där totalt 3,3 procent får stöd i särskild undervisningsgrupp. Läsåret 2023/24 får 2,8 procent av flickorna och 3,8 procent av pojkarna i årskurs 9 stöd i särskild undervisningsgrupp (se bilaga SUG2).

Verksamheter för elever med språkstörning

Stocksundsskolan i Danderyd

Elever på Stocksundsskolan som har behov av tal- och språkstöd har sin undervisning i ordinarie undervisningsgrupp men får stöd av logoped eller specialpedagog på skolan. Under läsåret 2023/24 fick åtta elever tal- och språkstöd inom verksamheten tal och språk.

Utbildningen finansieras genom skolpeng och tilläggsbelopp/ verksamhetsstöd.

Brageskolan i Sollentuna

Brageskolan i Sollentuna kommun tar emot elever med språkstörning från Sollentuna kommun samt kommuner i Stockholms län. Under läsåret 2023/24 var två elever från Danderyds kommun inskrivna i den verksamheten. Sollentuna kommun bedriver verksamheten som en kommunal resursskola. Enligt uppgift från Brageskolan i juni 2024 kommer de från och med höstterminen 2024 inte ta emot elever från andra kommuner.

Danderyds kommun finansierar utbildningen genom interkommunal ersättning till Sollentuna kommun.

Resursskola med fristående huvudman

Resursskola är en verksamhetsform som regleras i skollagen som begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. En resursskola kan ha en fristående eller kommunal huvudman. Placering i resursskola avser en långsiktig permanent placering av en elev.

Elever folkbokförda i Danderyd går på fristående resursskolor i kommunerna Järna, Solna och Täby. Under läsåret 2023/24 gick 33 elever från Danderyds kommun i en resursskola i en annan kommun (se bilaga RK - DK).

Danderyds kommun finansierar utbildning på resursskola genom skolpeng, strukturbidrag³ och i vissa fall tilläggsbelopp/verksamhetsstöd⁴.

Under läsåret 2023/24 gick totalt 563 elever i Danderyds kommun i årskurs nio. Av dessa gick nitton elever i resursskola vilket innebär tre procent av eleverna i den årskursen.

Resursskola med behandling

Ett fåtal elever i Danderyds kommun går på fristående resursskolor som även tillhandahåller behandling. Det är verksamheter med samarbete mellan socialtjänst, utbildningsförvaltning och ibland barn- och ungdomspsykiatri. Behandling och skola går hand i hand och ofta riktar sig behandlingen till hela familjen. Individuella upplägg görs utifrån behandlingsmål som socialtjänsten tar fram i samarbete med skolan.

Under läsåret 2023/24 gick en elev från Danderyds kommun i en resursskola som erbjuder behandlingsinsatser.

Danderyds kommun finansierar utbildning på resursskola med behandling genom skolpeng, strukturbidrag och i vissa fall tilläggsbelopp/ verksamhetsstöd. I det fall ersättning utgår för den behandlande delen, bekostas den av socialförvaltningen.

Nationell statistik resursskola

Skolverkets nationella statistik över resursskola från läsåret 2023/24 visar att andelen elever i verksamheterna ökar för varje årskurs. Störst är andelen i årskurs nio. Nationellt sett gick 0,6 procent av eleverna i årskurs 9 i resursskola under läsåret 2023/24, 798 elever av totalt 122 584 elever i årskurs nio (se bilaga RS - riket). Motsvarande andel elever i resursskola i Danderyds kommun är tre procent. Antalet elever i Danderyds kommuns resursklasser är inte medräknade i och med att verksamheterna inte är resursskola.

Resursklass

Begreppet resursklass återfinns inte i lagstiftningen utan har använts av Danderyds kommun för att beskriva resursklasserna på Vasaskolan respektive Fribergaskolan som har begränsat sitt mottagande till elever med autismspektrumtillstånd med behov av utbildning i resursklass. Verksamheterna är sökbara efter det att eleverna fått placering på en av de två skolorna. Ansökan till kommunal resursklass sker idag genom att vårdnadshavare söker till verksamheterna och avser en långsiktig permanent placering. Historiskt sett har resursklasserna haft organisationsformen särskild undervisningsgrupp som bygger på beslut i ett åtgärdsprogram.

Resursklasserna är inga egna registrerade skolenheter, skilda från Vasaskolan och Fribergaskolan, och kan på grund av detta inte anses vara resursskolor enligt skollagen. Däremot har verksamheterna redan idag

³ Strukturbidrag beskrivs mer utförligt på sidan 15.

⁴ tilläggsbelopp och verksamhetsstöd beskrivs mer utförligt på sidan 16

likheter med skollagens nya reglering av resursskola såsom en central bedömning inför mottagande av elever.

I Danderyds kommun finns i dagsläget resursklasser för årskurs 1–6 på Vasaskolan och årskurs 7–9 på Fribergaskolan. Samtliga klasser har inriktningen autismspektrumtillstånd och undervisningen utgår från grundskolans läroplan (Lgr22). Grupperna har ökad personaltäthet, mindre gruppstorlekar och specifik kompetens hos personalen. Inga fristående skolor i kommunen har resursklasser.

Eleverna på Vasaskolans och Fribergaskolans resursklasser har sin skolplacering i resursklassen vilket överensstämmer med skollagens reglering för resursskola.

Idag ansöker vårdnadshavaren tillsammans med nuvarande rektor på förskola eller skola om en placering på en av verksamheterna. Det görs genom Danderyds kommuns process för placering i resursklass. Rektor på Fribergaskolan och Vasaskolan beslutar över intag till sina resursklasser och den centrala elevhälsan medverkar i bedömning av stödbehov.

Under läsåret 2023/24 gick 37 elever från Danderyd i någon av kommunens resursklasser, 17 elever på Vasaskolan och 20 elever på Fribergaskolan. (Se bilaga RK-DK för fördelning av elever på skolor och årskurser)

Danderyds kommun finansierar utbildning i resursklass genom skolpeng, strukturbidrag och i vissa fall tilläggsbelopp/verksamhetsstöd.

Specialskola

De statliga specialskolorna drivs av Specialpedagogiska skolmyndigheten och har inriktning på olika funktionsnedsättningar såsom tex grav språkstörning, syn- eller hörselnedsättningar.

Specialskolan har ett eget kapitel i skollagen, en egen läroplan (Lspec22). Nämnden för mottagande till specialskola och RH-anpassad utbildning beslutar om mottagande till de olika skolorna.

Under läsåret 2023/24 gick en elev från Danderyds kommun på Hällsboskolan, den nationella specialskolan för elever med grav språkstörning.

Utbildningen finansieras genom en avgift som fastställs av Utbildningsdepartementet.

Målgrupp för resursskola

De allra flesta elever kan och ska kunna få den ledning och stimulans och det stöd de behöver i sitt lärande och i sin utveckling i en ordinarie skola och inom den elevgrupp som eleven tillhör. Men trots detta kan det för vissa

elever vara positivt att få gå i en resursskola, där det finns särskild kompetens för just de behov av särskilt stöd som eleven har.

Resursskolor är ofta specialiserade mot ett särskilt stödbehov, till exempel mot en eller flera funktionsnedsättningar. Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev tillhör den specifika kommunala resursskolans målgrupp, och därmed får erbjudas plats. Bedömningen ska avse om eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation.

Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Ungefär tio procent av alla elever i skolan har någon form av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF). Det inkluderar tillstånd som adhd, autism och språkstörning, dyslexi, dyskalkyli, motoriska problem samt tics och Tourettes syndrom.

Det är inte ovanligt att elever med NPF har en problematisk skolfrånvaro och är hemma från skolan under kortare eller längre tidsperioder. En enskild elevs svårigheter kan förändras över tid och variera i olika miljöer. NPF-diagnoser beskriver generella utmaningar, inte de utmaningar som enstaka individer med NPF kan ha. Specialpedagogiska skolmyndigheten beskriver NPF och dess konsekvenser i skolmiljön i bilaga SPSM.

Skolval

Skolvalet i Danderyds kommun genomförs i enlighet med skollagens bestämmelser om placering och kommunens beslutade urvalsgrunder. Detta innebär kortfattat att elever som huvudregel ska placeras på den skolenhet där vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. När det finns fler sökande än platser på en skolenhet tillämpas urvalsgrunderna;

1. relativ närhet,
2. absolut närhet,
3. lottning

När det finns färre platser än sökande medför det konsekvenser för de elever som är i behov av det särskilda stöd som resursskolorna erbjuder. Dessa elever konkurrerar om plats på skolan med andra elever i kommunen utan dessa behov. De riskerar att inte få plats i resursskolorna eftersom särskilda behov/ särskilda skäl inte är en urvalsgrund i Danderyds kommuns antagningsordning.

I Skollagen regleras placering i resursskola, vilket skiljer sig från placering i övriga skolor. Regleringen för resursskola anger att om det finns fler sökande till en resursskola än det finns platser ska elever med störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Skolskjuts

Elever i förskoleklass, grundskola, och anpassad grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Detta gäller om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Rätten till skolskjuts är reglerad i skollagen och huvudregeln är att Danderyds kommun inte är skyldig att tillhandahålla skolskjuts till elever som väljer att gå i en skola eller resursskola i en annan kommun.

Omvärldsbevakning

Resursskolor i Stockholms län

Flera kommuner har i dagsläget startat upp kommunala resursskolor. Bland dessa finns till exempel Järfälla kommun och Sundbybergs stad som bildningsförvaltningen varit i kontakt med under utredningen. Kommunen har även varit i kontakt med Gotlands kommun.

I Skolverkets skolenhetsregister anger huvudmän för utbildningen om en grundskola bedrivs som en resursskola. Enligt uppgifter i skolenhetsregistret i juni 2024 fanns det under vårterminen 2024 totalt 101 resursskolor i Sverige, varav 45 med kommunal huvudman.

Av Stockholms läns 26 kommuner har sju kommuner angett att de har kommunal resursskola; Botkyrka kommun, Järfälla kommun, Nacka kommun, Salems kommun, Sollentuna kommun, Sundbybergs stad och Upplands Väsby kommun. I dessa sju kommuner finns tolv kommunala grundskolor med resursskola (se bilaga RS-Sthlm för fördelning av resursskolor på kommuner i Stockholms län).

Övriga kommuner har fått frågan om de utreder möjligheterna eller har beslut på uppstart av resursskola. Två kommuner har svarat att de har beslutat att starta en kommunal resursskola från och med läsåret 2024/25 eller 2025/26 (Norrtälje och Lidingö). Fyra kommuner i Stockholms län anger att de utreder möjligheten att starta kommunal resursskola (Upplands-Bro, Sigtuna, Tyresö och Värmdö).

Skolenhetsregistret ger enbart information om antalet resursskolor i länet. Statistik gällande andra kommungemensamma lösningar återges inte i skolenhetsregistret. Liksom i Danderyds kommun finns det olika lösningar i grannkommunerna. Till exempel har Stockholms stad olika nivåer av särskilda undervisningsgrupper, där tex skolor samarbetar inom ett närområde under en viss period. Grupperna har olika inriktning såsom tex hög skolfrånvaro, autism eller språksvårigheter.

Inhämtande av synpunkter

Undersökning bland vårdnadshavare

Som ett led i att undersöka förutsättningarna för att starta en kommunal resursskola i Danderyds kommun intervjuades ett urval av vårdnadshavare i kommunen vars barn går i resursskola i andra kommuner. Vårdnadshavare till sammanlagt tolv elever i resursskola intervjuades. Under intervjun ställdes följande frågor:

1. Av vilken anledning valde du och ditt barn att söka till den resursskola som eleven går på idag?

Hälften angav att elever på skolan, media och andra kontakter påverkat deras beslut positivt vid val av resursskola. Två elever kände andra elever som redan gick på resursskolan.

Ungefär lika många angav att de bytte skola för att skolan hade uteslutande elever i behov av stöd. Flera berättade att de inte ville riskera stigmatisering från tidigare skolkamrater som går i andra skolklasser i samma skolbyggnad.

Två nämnde skolans storlek och årskursspann som ett motiv för att eleven skulle slippa stadietyten med nya lokaler och lärare. En vårdnadshavare tar upp stadietytet mellan årskurs 6 och 7 som en negativ aspekt för resurssklasserna i Danderyds kommun. En svarade att eleven hade gått i kommunens resursskola och var missnöjd med undervisning och bemötande.

2. Har ni tidigare ansökt om plats i Vasaskolans och Fribergaskolans resurssklasser?

Flera elever hade bytt från resursskola och bytt till resursskola under sin skolgång. Några hade fått plats i resursskola men tackat nej och valt att börja i en resursskola i stället.

En gick i resursskola men bytte till resursskola på grund av missnöje och några vårdnadshavare upplevde att resurssklasserna inte hade stöd riktat till deras barns behov.

En hade sökt till resursskola men inte fått plats. En annan valde att vid stadiövergången mellan årskurs sex och sju att inte söka till nästa resursskola utan i stället söka sig till en resursskola.

Några av de som inte sökt till resursskola angav att de inte visste om att klasserna fanns, att eleven behövde mer stöd än resurssklasserna kunde erbjuda eller att klassen det året till övervägande del bestod av elever av motsatt kön.

3. Om Danderyds kommun hade haft en egen kommunal resursskola – hade ni valt den i första hand före den resursskola ert barn går på nu?

Majoriteten av vårdnadshavare var positiva till en resursskola i hemkommunen och angav att de hade valt den i första hand.

En svarade att de hade föredragit undervisning i en mindre grupp i den grundskola eleven ursprungligen gick på i mellanstadiet. Vissa vårdnadshavare hade önskat att resursklasserna hade varit egna skolenheter med lugnare och mer avskild miljö. Andra uttrycker att de hade föredragit en tätare interaktion mellan resursklasserna och den övriga skolans klasser för att kunna dra fördelar av att vara en klass bland fler.

Övrig information

I intervjumaterialet framgår att hälften av skolbytena till resursskola gjorts från en tidigare inskrivning i resursklass. Vårdnadshavare väljer ofta samma resursskola för syskon till ett redan inskrivet barn.

Finansiering av särskilt stöd

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd

Grund för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd (nuvarande riktlinjer UN 2019/0587) står följande:

Tilläggsbelopp och verksamhetsstöd är ett bidrag som kan ansökas för elever folkbokförda i Danderyds kommun med ett omfattande behov av särskilt stöd. Med tilläggsbelopp och verksamhetsstöd avses ersättning för assistenthjälp, tekniska hjälpmedel, anpassning av lokaler eller andra extraordinära stödåtgärder, däribland sådana som riktas till barn och elever med stora inlärningssvårigheter som beror på språkliga eller sociala faktorer. För sådana elever är det i första hand specialpedagogiska insatser som kan bli aktuella.

Det framgår i 10 kap. 39 § skollagen bland annat att tilläggsbelopp ska lämnas för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Bidraget ska vara individuellt bestämt utifrån elevens behov. En hemkommun är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för en elev i behov av särskilt stöd, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Från och med den 1 juli 2024 gäller en ny lydelse av bestämmelsen om tilläggsbelopp i 14 kap. 8 § skolförordningen (2011:185). Av den nya lydelsen framgår att med tilläggsbelopp (bland annat enligt 10 kap. 39 § skollagen), avses ersättning för extraordinära stödåtgärder.

Vidare beskriver en ny bestämmelse i 14 kap. 8 a § skolförordningen vad som avses med dessa extraordinära stödåtgärder. Det handlar om stödåtgärder som väsentligt avviker från det särskilda stöd som ska tillhandahållas inom ramen för grundbeloppet och som innebär att betydande resurser måste avsättas för ett barns eller en elevs räkning. Vid bedömningen av om stödåtgärder utgör extraordinära stödåtgärder ska åtgärdernas omfattning och varaktighet särskilt beaktas.

Extraordinära stödåtgärder kan avse exempelvis assistenthjälp, anpassning av lokaler eller en helt anpassad lärmiljö. Extraordinära stödåtgärder kan riktas till bland andra barn och elever med funktionsnedsättning, stora inlärningssvårigheter eller långvarig skolfrånvaro.

Med en helt anpassad lärmiljö avses en miljö som har utformats med särskilt små elevgrupper, hög lärartäthet och specialpedagogisk kompetens. Förordning (2024:220).

Strukturbidrag för fristående resursskolor och Danderyds kommunala resursklasser

Fristående huvudmän med begränsat mottagande av elever i behov av särskilt stöd (resursskolor) och kommunala skolor i Danderyds kommun med motsvarande begränsat mottagande av elever i behov av särskilt stöd (resursklasser), har möjlighet att söka strukturbidrag för att underlätta för skolorna att ha en hög kvalitet i undervisningen. Strukturbidrag är ett ekonomiskt tillskott för skolorna då bidraget är kopplat till organisation- och gruppnivå. Strukturbidraget ska erbjuda eleverna en likvärdig undervisning anpassad efter deras förutsättningar och behov.

Bidraget avser täcka merkostnader kopplade till ökade behov av till exempel lokaler, elevhälsa, lärare, administration. Bidraget riktar sig till verksamheter som har en specialpedagogisk verksamhet om ca åtta till tio elever. Bidraget fördelas på lika villkor till kommunala resursklasser och fristående resursskolor för en rättvis och effektiv uppföljning och utvärdering.

Bidragets storlek fastställs årligen av utbildningsnämnden i Danderyds kommun och är en kompletterande del av grundbeloppet. Fristående resursskolor ersätts även med 6 procent momscompensation.

Placering i fristående resursskola eller kommunal resursklass avser en långsiktig permanent placering av elev. Tillfällig placering i särskild undervisningsgrupp berättigar enligt kommunens riktlinjer inte till strukturbidrag.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering av resursskola

Finansiering av en resursskola skulle kunna ske inom ramen för beslutad resursfördelning (UN:s årliga beslutade ersättningsnivåer UN 2024/0319).

Idag finansieras fristående resursskolor och kommunala resursklasser med grundbelopp, strukturbidrag och tilläggsbelopp/verksamhetsstöd för varje mottagen elev.

En etablerad kommunal resursskola kommer finansieras på samma sätt som en fristående resursskola. Skolan kommer att vara till för elever som är i behov av särskilt stöd, det innebär att skolan kommer vara mer kostsam än andra grundskolor eftersom personaltätheten kommer vara hög. Det innebär vidare att skolan inte kommer kunna upprätthålla sin organisation på enbart grundbelopp för varje elev.

Ersättningsnivå för verksamhetsstöd till en kommunal resursskola i Danderyds kommun kommer att fattas enskilt för varje elev i behov av särskilt stöd.

Strukturbidraget utgör en kompletterande del till grundbeloppet med syfte att säkra kvalitet och likvärdighet i undervisning för elever i behov av särskilda stödinsatser. Strukturbidraget tillfaller endast elever mottagna i resursklass/resursskola. Beslutad ersättningsnivå på strukturbidraget år 2024 är 51 972 kronor per elev och år.

Sammanställningen nedan visar genomsnittlig ersättning för Danderyds kommunala resursklasser och folkbokförda Danderyds elever i fristående resursskolor under år 2024.

Ersättning för elever med strukturbidrag (strukturbidrag + tilläggsbelopp/verksamhetsstöd)	
Stadie	Genomsnitt per elev kr/år
Totalt F–6	228 574
Totalt 7–9	176 217
Ersättning för elever med strukturbidrag (strukturbidrag + tilläggsbelopp/verksamhetsstöd) per stadie exkl. verksamhetsstöd för fritids	
Stadie	Genomsnitt per elev kr/år
Totalt F–6	213 337
Totalt 7–9	176 217

Uppstartskostnader

Uppstartskostnader skulle kunna uppstå i form av projektkostnader och rekrytering av personal. Kostnaderna bedöms kunna finansieras inom utbildningsnämndens befintliga budgetram.

Projektets lokalkostnader beräknas kunna inrymmas i egen regins befintliga kostnader för lokaler. Vid ett beslut om införande av kommunal resursskola behöver en detaljerad budget upprättas.

Bilagor

Bilaga 1 (Skolverket)

Utdrag från Skolverkets information om resursskola 2024-07-03

Resursskolor

En resursskola är en skola som bara tar emot elever som behöver särskilt stöd. Det finns både kommunala och fristående resursskolor. Här hittar du svar på frågor om placering, mottagande och andra regler som gäller för resursskolor.

Resursskola som verksamhetsform

- **Vad är en resursskola?**

En resursskola är en skola som begränsar sitt mottagande till elever som behöver särskilt stöd. Resursskolor är ofta små skolenheter som vanligen kännetecknas av anpassade lärmiljöer med små elevgrupper och hög personaltäthet.

Källor: 9 kapitlet 17 §, 10 kapitlet 31 a och 35 §§, 11 kapitlet 30 a och 34 §§ och 15 kapitlet 33 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 37 och 125-126.

- **Vilka elever kan få gå i en resursskola?**

Resursskolor är endast inriktade mot elever som behöver sådant särskilt stöd som den specifika resursskolan erbjuder för att kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, eller för att undvika svårigheter i sin skolsituation. Elever som inte behöver särskilt stöd får inte gå i en resursskola.

De allra flesta elever kan och ska kunna få den ledning och stimulans och det stöd de behöver i sitt lärande och i sin utveckling i en ordinarie skola och inom den elevgrupp som eleven tillhör där. Det är skolans ansvar att anpassa lärmiljöerna för att kunna möta elevernas olika förutsättningar och behov. Huvudmannen och rektorn har ett långtgående ansvar att vidta åtgärder för att tillgodose en elevs stödbehov inom ramen för en ordinarie placering i en kommunal skola eller ett ordinarie mottagande i en fristående skola. Men trots detta kan det för vissa elever vara positivt att få gå i en resursskola, där det finns särskild kompetens för just de behov av särskilt stöd som eleven har.

Källor: 1 kapitlet 4 §, 3 kapitlet 2 och 8 §§, 9 kapitlet 17 §, 10 kapitlet 31 a och 35 §§, 11 kapitlet 30 a och 34 §§ och 15 kapitlet 33 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 43-44 och 125-126.

- **Finns det både kommunala och fristående resursskolor?**

Ja. Både fristående och kommunala huvudmän får inrätta resursskolor. Det finns bestämmelser i skollagen om kommunala resursskolor inom skolformerna grundskola och anpassad grundskola. För kommunala resursskolor med förskoleklass finns bestämmelser om att den så kallade

närhetsprincipen inte gäller samt bestämmelser om urval, men i övrigt finns det inte någon särskild reglering.

För fristående skolor finns bestämmelser om resursskolor inom skolformerna förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och gymnasieskola. Däremot finns det inte någon reglering av fristående resursskolor inom skolformen anpassad gymnasieskola.

Även om det inte finns någon reglering i skollagen om kommunala resursskolor inom skolformerna gymnasieskola och anpassad gymnasieskola finns det enligt förarbetena inget som hindrar att kommuner inrättar resursskolor även inom de skolformerna. Kommuner har stor frihet att själva bestämma hur den kommunala skolverksamheten ska organiseras.

Det finns inte någon skyldighet för kommuner att inrätta resursskolor.

Källor: 9 kapitlet 15 och 17 §§, 10 kapitlet 31 a och 35 §§, 11 kapitlet 30 a och 34 §§ och 15 kapitlet 33 § skollagen, HFD 2017 referat 50 samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 32-33 och 125.

- **Vad är skillnaden mellan ett beslut om placering vid en kommunal resursskola och ett beslut om särskild undervisningsgrupp?**

Ett beslut om placering vid en kommunal resursskola fattas av kommunen efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Om eleven är placerad vid en av kommunens skolor får ansökan även göras av elevens rektor, om elevens vårdnadshavare medger det. Placering av en elev vid en kommunal resursskola bygger alltid på frivillighet. Detsamma gäller vid mottagande till en fristående resursskola.

Ett beslut om att en elev helt eller delvis ska ges särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp, det vill säga en annan undervisningsgrupp än den som eleven normalt hör till, fattas av rektorn inom ramen för ett åtgärdsprogram. Ett sådant beslut, som kräver särskilda skäl, kan rektorn fatta även mot elevens och vårdnadshavares vilja. Särskild undervisningsgrupp kan innebära undervisning i en annan grupp vid elevens ordinarie skolenhet eller undervisning i andra lokaler med annan personal, till exempel i en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp.

Det finns inget som hindrar att en särskild undervisningsgrupp lokaliseras till en resursskola, om det skulle vara till elevernas bästa. Men det innebär inte att de elever som får undervisning i den särskilda undervisningsgruppen byter skola. Om en elev ska byta skola, exempelvis till en resursskola, krävs alltid ett separat beslut som fattas enligt de regler som gäller för skolplacering vid en kommunal skola eller mottagande till en fristående skola. Ett sådant beslut kan alltså inte fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram.

Källor: 1 kapitlet 10 §, 3 kapitlet 11 §, 9 kapitlet 15 och 17 §§ och 10 kapitlet 31 a § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 50 och 54-55.

- **Måste en kommun som ska inrätta en resursskola ta hänsyn till elevers skolvägar och avstånd till skolan?**

Ja. Varje kommun är enligt skollagen skyldig att vid utformningen av sin grundskola beakta vad som är ändamålsenligt från kommunikationssynpunkt för eleverna. Det gäller även när kommunen ska inrätta en resursskola.

Syftet med bestämmelsen är att eleverna inte ska få längre skolvägar och resor än vad som är nödvändigt. Kommunen kan dock behöva göra avvägningar, till exempel mellan vissa elevers intresse av en kort skolväg och vikten av att skolor är tillräckligt stora. Utrymmet för sådana avvägningar bör enligt förarbetena vara större för lokaliseringen av resursskolor, mot bakgrund av dessa skolors karaktär och begränsade målgrupp. Det förhållandet att en placering vid en resursskola alltid sker på frivillig väg hindrar också att en elev placeras vid en skolenhet med längre resväg mot vårdnadshavares vilja.

Källor: 10 kapitlet 29 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 72-73.

- **Kan en elev i en kommunal resursskola ha rätt till skolskjuts?**

Ja. När det gäller kommunala resursskolor inom skolformen grundskola beslutar kommunen om placering av en elev utifrån att eleven bedöms vara i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Det är alltså inte elevens vårdnadshavares önskemål som är avgörande för en placering vid en resursskola, utan kommunens professionella bedömning. Det behöver inte ens vara elevens vårdnadshavare som ansökt om placeringen. Ansökan kan göras av elevens rektor med medgivande från vårdnadshavare.

Enligt förarbetena kan en elev vid en kommunal resursskola inom grundskola därmed inte anses ha valt att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat eleven. En elev som kommunen har valt att placera vid sin kommunala resursskola har därför rätt till kostnadsfri skolskjuts om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet. När en elev vid en resursskola ansökt om skolskjuts ska hemkommunen göra en helhetsbedömning av omständigheterna i det enskilda fallet.

Källor: 10 kapitlet 31 a och 32 §§ skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 73.

Placering vid en kommunal resursskola

- **Vem ansöker om placering av en elev vid en kommunal resursskola inom grundskolan eller anpassade grundskolan?**

Vårdnadshavare ansöker om placering av ett barn vid en kommunal resursskola inom grundskolan eller anpassade grundskolan. Om en elev redan går i en av kommunens skolor får ansökan även göras av elevens rektor, men bara om elevens vårdnadshavare medger det. En placering i en resursskola bygges alltid på frivillighet.

Källor: 10 kapitlet 31 a § och 11 kapitlet 30 a § skollagen.

- **Hur går placering vid en kommunal resursskola inom grundskolan till?**

Kommunen beslutar om placering av en elev vid en kommunal resursskola. Särskilda regler gäller för beslut om en sådan skolplacering. Till exempel gäller inte närhetsprincipen.

Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev tillhör den specifika resursskolans målgrupp, och därmed får tas emot där. Det innebär, enligt förarbetena, att kommunen också ansvarar för de utredningar som behövs för denna bedömning. Bedömningen ska avse om eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. En resursskola kan exempelvis ha specialiserat sig mot en eller flera funktionsnedsättningar. Barnets bästa ska vara utgångspunkt vid beslut om placering i en kommunal resursskola. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas och barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Källor: 1 kapitlet 10 § och 10 kapitlet 31 a § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 128-129.

- **Hur förhåller sig den bedömning som görs innan en elev placeras vid en resursskola till skollagens förbud mot tester och prov vid antagning och urval?**

Det generella förbudet i skollagen mot tester och prov för antagning till en skolenhet inom grundskolan eller anpassade grundskolan utgör enligt förarbetena inte något hinder mot utredningar som görs för att fastställa om en elev tillhör målgruppen för en viss resursskola. Även om en elev som blir aktuell för placering vid en kommunal resursskola redan har ett åtgärdsprogram i sin tidigare skola är det kommunen i egenskap av huvudman för resursskolan som ansvarar för att bedöma om en elev behöver det särskilda stöd som resursskolan erbjuder, och vilket underlag som behövs för denna bedömning.

Källor: 10 kapitlet 9 och 31 a §§ och 11 kapitlet 12 och 30 a §§ skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 126.

- **Vad gäller om det inte finns plats för alla sökande till en kommunal resursskola med förskoleklass eller grundskola?**

Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Då ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Närhetsprincipen ska inte tillämpas vid placering i kommunala resursskolor.

Exempel på faktorer som enligt förarbetena behöver beaktas vid urval till en resursskola är hur stora behov av anpassningar en elev har på grund av sina funktionsnedsättningar eller hur stora svårigheter eleven har i sin skolgång i övrigt. Dessa faktorer beaktas utifrån resursskolans eventuella specialisering mot till exempel vissa funktionsnedsättningar.

Även elevgruppens sammansättning kan behöva vägas in vid bedömningen av vilka elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder.

Källor: 9 kapitlet 15 § och 10 kapitlet 31 a § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 129-130.

- **Vad gäller om elevens vårdnadshavare vill att placeringen vid en kommunal resursskola med grundskola eller anpassad grundskola ska upphöra?**

En placering vid en resursskola är alltid frivillig. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen ska upphöra ska kommunen placera eleven vid en annan av kommunens skolor. Då ska de vanliga skolplaceringsreglerna tillämpas, det vill säga eleven ska som huvudregel placeras vid den skolenhet där hans vårdnadshavare önskar att eleven ska gå.

Vårdnadshavare kan givetvis också ansöka om en plats för sitt barn i en annan kommunal eller fristående resursskola eller vid en fristående skola som inte är en resursskola.

Källor: 10 kapitlet 31 b § och 11 kapitlet 30 b § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 71 och 130-131.

Rätten att gå kvar i en resursskola

- **Vilken rätt har en elev att gå kvar i en kommunal resursskola?**

En elevs placering vid en kommunal resursskola inom grundskolan eller anpassade grundskolan ska regelbundet följas upp och utvärderas. Kommunen ansvarar för att det görs. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven behöver sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att hen ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, eller för att hen ska undvika svårigheter i sin skolsituation.

Att en elev uppfyller betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper innebär dock inte automatiskt att eleven inte längre behöver det särskilda stöd som resursskolan ger. Det kan i stället vara så att eleven uppfyller kriterierna just för att eleven får detta särskilda stöd.

Det måste göras en noggrann utvärdering och analys av om eleven är eller inte är i behov av det särskilda stödet även fortsättningsvis. Vid denna bedömning ingår att beakta elevens behov av kontinuitet och trygghet i sin skolgång. Som alltid ska barnets bästa vara utgångspunkt. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas och barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

En kommuns beslut om att en elev inte får behålla sin plats vid en resursskola får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd (ÖKN).

Källor: 1 kapitlet 10 §, 10 kapitlet 31 b §, 11 kapitlet 30 b § och 28 kapitlet 12 § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 69-70 och 131.

- **Hur kan den regelbundna uppföljningen och utvärderingen av en elevs placering vid en kommunal resursskola göras?**

Uppföljningen kan enligt förarbetena exempelvis hanteras inom ramen för den kontinuerliga uppföljning och utvärdering som ska göras av en elevs åtgärdsprogram.

Om det efter en viss tid bedöms vara till elevens bästa att återgå till en ordinarie grundskola eller anpassad grundskola bör frågan tas upp med elevens vårdnadshavare för att undvika inlåsningseffekter där en elevs placering i en resursskola blir mer långvarig än vad som behövs med hänsyn till elevens bästa.

Källor: 10 kapitlet 31 b § och 11 kapitlet 30 b § skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 66-67 och 130.

Åtgärdsprogram för elever i resursskola

- **Måste alla elever i en resursskola ha ett åtgärdsprogram?**

Ja. Samtliga elever vid en resursskola ska ges särskilt stöd. För vissa elever kan den generella anpassning som resursskolans miljö innebär vara tillräcklig som särskilt stöd, medan andra elever kan behöva ytterligare stödåtgärder. Ett åtgärdsprogram ska upprättas för varje elev vid en resursskola, oavsett vilket stödbehov eleven har.

Källor: 3 kapitlet 7 och 9 §§ skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 125-126.

- **Måste rektorn se till att en utredning om särskilt stöd görs för att hen ska kunna besluta om ett åtgärdsprogram för en elev som börjar i en resursskola?**

Nej. Det är huvudmannen för resursskolan som ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Huvudmannen ansvarar därmed för de utredningar som behövs för att kunna avgöra om en elev tillhör resursskolans målgrupp. När en elev börjar i en resursskola har det därför redan utretts att eleven behöver sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Det betyder att rektorn kan utgå från den utredning som gjordes vid placeringen eller mottagandet av eleven vid resursskolan när åtgärdsprogrammet ska upprättas.

Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Som alltid gäller också att det ska framgå av åtgärdsprogrammet när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

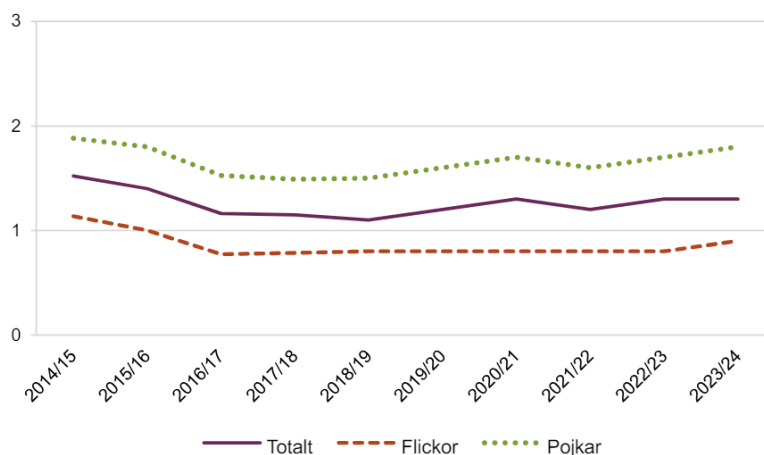
Källor: 3 kapitlet 7 och 9 §§ skollagen samt proposition 2021/22:156 Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd, sidan 126.

Senast uppdaterad 01 juli 2024 (Information om resursskola i andra skolformer har redigerats bort ur underlaget) Länk:

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/resursskolor>

Bilaga 2 (SUG1)

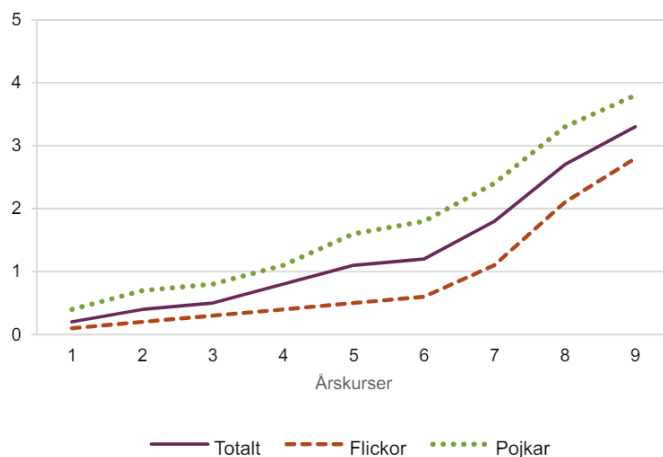
Diagrammet nedan visar andel elever som får stöd genom särskild undervisningsgrupp sedan läsåret 2014/15.

Källa: Grundskolan, Skolor och elever, tabell 9A för läsåren 2014/15–2023/24.

Bilaga 3 (SUG2)

Diagrammet nedan visar andelen elever i särskild undervisningsgrupp i grundskolans årskurs 1–9, totalt samt bland flickor och pojkar.

Källa: Grundskolan, Skolor och elever, tabell 9A för läsåret 2023/24.

Bilaga 4 (RS – DK)

Antalet elever folkbokförda i Danderyds kommun i resursskola läsåret 2023/24 (5 feb 2024)

F	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
Helleborus resursskola i Täby kommun, fristående huvudman											

-	-	-	1	1	-	3	1	4	12	1	23
Ingridskolan i Solna stad, fristående huvudman											
	-	-	-	-	-	-	1	1	4	0	6
Mikaelgården i Järna kommun, fristående huvudman *											
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Nytorpsskolan i Täby kommun, fristående huvudman											
	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Svalnäs skola i Täby kommun, fristående huvudman											
						-	-	-	1	-	1
Totalt antal elever i resursskola: 33 st											

*resursskola med behandling

Bilaga 5 (RS – riket)

Antalet elever i grundskolan och resursskolor läsåret 2023/24

Antalet elever i grundskolan och resursskolor läsåret 2023/24						
Uppgifterna avser elever i skolenheter med kommunal och enskild huvudman, den 15 oktober 2023						
I samtliga elever, samtliga pojkar och samtliga flickor ingår samtliga elever i grundskola (inklusive eleverna som går i resursskola).						
ÅRSKURS	Samtliga elever	Samtliga Pojkar	Samtliga Flickor	Elever Resursskola	Pojkar Resursskola	Flickor resursskola
F-klass	118575	60863	57712	18	14	4
1	122239	62483	59756	27	20	7
2	120482	62120	58362	60	43	17
3	122231	62619	59612	70	63	7
4	121535	62373	59162	143	105	38
5	122765	62834	59931	210	172	38
6	121977	62530	59447	281	197	84
7	126493	64874	61619	530	358	172
8	123618	63362	60256	613	394	219
9	122584	63161	59423	798	496	302

Bilaga 6 (RK – DK)

Antalet elever folkbokförda i Danderyds kommun i resursklass läsåret 2023/24 (5 feb 2024)

Vasaskolans resursklasser											
F	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	0	1	4	3	4	4					17
Fribergaskolans resursklasser											
F	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
							6	8	5	1	20
Totalt antal elever i resursklass: 37 st											

Bilaga 7 (SPSM –NPF).

Specialpedagogiska skolmyndigheten beskriver NPF och dess konsekvenser i skolmiljön på följande sätt:

(<https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/neuropsykiatriska-funktionsnedsattningar-npf/>):

Det är vanligt med kombinationer av NPF-diagnoser. Det innebär att man kan ha både adhd och autism eller autism och språkstörning.

Samvariationen medför ofta att svårigheterna i skolan förstärks. En elev

med adhd och inlärningssvårigheter kan till exempel ha svårare att lära sig nya saker, eftersom adhd påverkar uppmärksamhetsförmågan.

Våra kognitiva funktioner visar sig i det mesta vi gör – i hur vi kommunicerar, hanterar känslor och fattar beslut. Kognition innefattar språkliga och motoriska färdigheter, samt hur vi lär oss. Barn och elever med NPF har en annorlunda kognition, vilket spelar en viktig roll i skolan och på förskolan.

Kognition visar sig i perception och exekutiva funktioner. En annorlunda perception kan medföra en över- eller underkänslighet för sinnesintryck, exempelvis ljud, ljus och lukter. Den omgivande lärmiljön har därför stor inverkan på koncentration och lärande.

I skolmiljön förväntas barn och elever klara av att planera och organisera sitt lärande, hålla uppmärksamheten, styra sina impulser, förstå tid och vara en fungerande del i det sociala sammanhanget. Vid NPF är dock de exekutiva funktionerna ofta svaga eller outvecklade, vilka kan ge svårigheter att reglera känslor, samt att organisera, planera och genomföra och avsluta skoluppgifter.

Bilaga 8 (RS – Sthlm)

Kommun/ stad i Stockholms län med resursskola. Antal folkbokförda elever i årskurserna 1–9, enhetsnamn och årskurser för respektive skola.

Kommun/ Stad	Antal elever grundskola 1–9	Resursskolans namn	Åk
Botkyrka	11 554	Rikstens skola	1–9
Järfälla kommun	9 474	Fjällensskolan Källtorpsskolan Sandviksskolan Tallbohovsskolan Ulvsätraskolan*	1–9 7–9 1–6 1–6 1–6
Nacka	13 482	Myrsjö resursskola Skuru-Duvnäs	1–9 1–9
Salem	2 277	Salemskolan	1–9
Sollentuna	9 363	Brageskolan	F-9
Sundbyberg	4 970	Igelbäcksskolan	4–9
Upplands Väsby	5 248	Nordanskolan Sjumilaskolan	6–9 1–9

*Skolan startar upp ht 2024 enligt uppgift från Järfälla kommun.

Motsvarande antal folkbokförda elever inskrivna i en grundskola för Danderyds kommun är enligt Koladas öppna jämförelser 4 052 elever.